

BUDA-PESTA

31 Decembrie st. v.
12 Ianuarie st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea: strad'a arbo-
relui verde nr. 12.

Nr. 98.

ANULU XIV.

1878.

Pretulu pe unu anu 10 fl.

Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Români'a 2 galbeni.

Altetiei Sale Regale

ELISABETA

Dómn'a României.

Lipsiá Corónei Tierii podób'a nestimata,
Lipsiá al majestátii margeanu stralucitoru . . .
Atunci Regalul Mire privirea-I însetata
Spre Tine înaltând'o, Tu-L însotâsi cu doru.

Lipsiá pe cerul Tierii o stea . . . si 'n ratacire
Corabi'a-i prin valuri spre stânci se repedîca . . .
Atunci zimbisi, si 'n clipa, din dulcea ta zimbire,
D'a supra-i resaritu-a a României Stea.

Lipsiá unu ângeru Tierii . . . si 'n inim'a-i ranita,
Sc urgéndu vitézu-i sânge, vederile-si perdú . . .
Atunci cu sfinte lécuri, la ran'a-i îndulcita,
Unu Ângeru ea zaritu-a, si-acela erai Tu.

O! juna, si suava, si vesela Regina,
Trimisa României de bunii sorti ai sei,
Remâi podób'a Tierii si stéu'a sa senina,
Si fii în veci aceea ce esti : Ângerul Ei! . . .
Scipione Ionu Badescu.

Literatur'a româna în 1878.

Cá in anii din urma, vom schitiá si cu
acésta ocasiune activitatea literaria româna
din anulu în a cărui fine ne aflâmu.

Anul 1878, de si nu ni-a produsu multe
opere, o bucuria totusi ni-a adusu. Dar acésta
bucuria egaléza ori ce fecunditate. Ea a fost
resimtita în tóte pârtile locuite de Români.
Sub impressiunea ei naþiunea întréga a tresa-
ritu de fericire. Totu corpul naþionalu a fost
electrisatu.

Autorul acestei bucurii este iérasii lau-
reatul nostru poetu, dl Vasile Alesandri, a
cârui lira sonóra a produsu deja naþiunii sale
atâte ore placute; marele nostru poetu, care
la Montpellier obtinéndu primul premiu pen-
tru Cântecul Gintei Latine, prin ast'a a încu-
nunatu fruntea gintei române.

Acésta victoria a fost marea serbatóre a
literaturei nóstre în anul 1878.

Sè trecemu acuma la înshirarea producte-
lor literare din acestu anu!

Începéndu cu *beletristic'a*, aice trebuie sè
însemnâmu în locul primu poesiiile din resboiu
ale dlui V. Alesandri, publicate în o brosiura
sub titlul „Ostasii Nostrii“, apoi „Cânteculu
Gintei Latine“ despre care vorbiramu deja. Dl
V. A. Urechia, a începutu sè-si publice „Ope-
rile complete“, din cari pân'acuma a aparutu

partea prima, intitulata „Teatru.“ Dl Peretz a scos la lumina traducerea româna a operilor dnei Dora d'Istria. Dl Iacob Negruzzi a scrisu o comedía în 5 acte, intitulata : „O alegere la senatu.“ Sub titlul „Caderea Plevnei“ s'a început publicarea unui poemu istoricu de Zamfrol, si au aparutu 2 brosiure. S'au ivitu si două talente noue, ambele cu câte un poemu, dl Bonetti Romanu a scrisu „Radu“ si dl Barbu „Amintiri la Poiana-Lungu.“ Repertoriulu teatralu s'a îmbogățitu cu „Curcanii“ de Ventura, cu „La Plevna“ drama în unu actu de Sion, si cu „Rara avis“ comedía în unu actu de V. A. Urechia. Din literatur'a populara amintimu „Tradițiuni populare“ de S. Fl. Marianu; „Trei sireti si doi ghêbosi“, povesti, anecdote, de Toma Varticu. Dl Sava Sioimescu ni-a datu o colecțiune de poesii sub titlul „Virtutea militara.“ Dl V. M. Lazaru a tiparitu unu poemu : „Plevna.“ Dl Al. M. Macedonschi a tradusu „Ithalo.“ Dintre romanuri însemnăm „Ai carte, ai parte“, de dl T. Alexi.

Scrierile de *limba si literatura* s'au înmulțitu cu urmatóarele : „Cuvinte din betrâni“ de B. P. Hașdeu, „Utilitatea studiilor neolatine în Români'a“ de G. L. Frollo, „Considerațiuni ortografice“ de Ion cav. de Pușcariu, „Probe de limb'a si literatur'a tiganilor în Români'a“ de B. Constantinescu, „Cursu elementaru de istori'a literaturii române“ de George Popescu, „Apologie“ (respunsu lui Hunfalvy) de dl dr. Gr. Silasi.

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

Acum nu mai plânse, ochii ei se atintira spre elu cu o privire mai aspra.

— Cugetu că eu că soçi'a ta voui avé acelu dreptu sè te chiami si sè mergu la tine.

— Soçi'a mea? Da, noi am fost la Sanct Ethel-frida; eu înse te sfatuiescu, sè nu te basedi pe acea ceremoni'a, nici sè-mi scrii séu sè vini la mine pâna nu-ti voui permite. Si acum te întrebă înca odata, cine ti-a spusu adress'a mea?

— Fratele teu.

— Fratele meu!

Elu sarì de pe scaunu, si atunci observà prim'a óra rosele de pe mēsa.

— Fratele meu dóra a fost aici?

— Da.

Ea i response linistita, si nu-lu înfestà mai multu cu plânsu si cu scene.

Palidu si iritatu o apucà elu de braçu:

— Si tu ai cutezatu acést'a? Dupa tóte ce ti-am spusu, ai lasatu pe Guido aici si i-ai descoperitu —

Operile de *istoria* sânt urmatóarele : „Documinte istorice“ remase dela repausatul Eudocsie Hurmuzachi, tom. VII; „Documinte istorice“ descoperite în archivele Italiei, de C. Esarcu; „Studii asupra scrierii profesorului dr. I. Jung, intitulata „Romanii si Români din țerile Dunarene“, studii ethnografice, de Vas. Maniu; „Motii si Curcanii“, de A. Odobescu; „Istori'a resbelului orientalu“ tiparita sub îngrigirea dlui A. Laurianu; Raportul dlui Tocilescu despre misiunea sa literaria-istorica în Russi'a, altu raportu totu alu dsale despre escursiunea sa la schitul Verbila; „Resbelulu romano-turcu“ de Alexi si Popu, din acést'a numai 2 brosiure; Tomul alu V-le din operile principelui de Cantemir. Aice trebue sè amintimu, că „Istori'a Critica“ a dlui Hașdeu a aparuta si în traducere francesca, si că Domnitorul Români'e a pusu la dispozițiunea ministrului de culte 5000 lei, spre a se publicà unu concursu pentru a se scrie istori'a vitejiilor române.

În ramul *sciintielor politice* gasimu aceste lucrări noue : „Cugetări“ de N. Cretulescu; „Români'a si resboiul actualu“ de N. Blaremburg; „Industri'a si resbelu“ de S. C. Mihailescu; „Despre partidele politice“ de Gr. G. Peucescu; „Revoluți'a si revoluționarii“ de D. P. Teulescu; „Studii constituționale“ de Meitani; „Soll si Haben“ de Ioanu Slaviciu.

Biseric'a si scól'a a primitu urmatóarele : „Isagogia“ de dr. Ilarion Pușcariu; „Cresti-

— Nu i-am descoperitu nimicu. Lasa-me, că me dóre!

Elu o privì cu amenințare.

— Cum veni elu aici? Fàra scirea ta, elu nici odata nu te-ar fi afluat.

— Noi amu caletoritu la olalta din Spekhaven aici. Elu putea sè ghicésca secretulu nostru, elu m'a si sfatuitu sè me rentornu pâna mai este timpu.

— Sè-ti fía datu Ddiu cugetulu acela, sè-lu fi ascultat!

— Da, acum recunosc si eu că ar fi fost mai bine, dara acum e pré târdiù. Trenulu sosì aici în acea nópte fórte târdiù, eu me temeam si l'am rogatu sè me conduca.

— Si tu ai facutu acea?

— Eu l'am rogatu sè me conduca, inse nu i-am spusu nimica, si-lu vediu eri iérasì.

— Eri a fost elu aici?

— Da. Oh, Emilu, acasa se crede, că am fugitu cu elu si nu süm — cununata.

— Sciù si voiescu că sè se sustîna acea presupunere. Credi tu că eu süm resolvatu a-mi nimici prospectele mele? Scirea, că Lordulu Montalien s'a casatoritu cu fic'a primariului, ar fi o istoria frumoasa pentru Belgravia.

nismul în Dacia și creștinarea Românilor“, de archimandritul Ghenadie Enaceanu; „Crestinul gr. c. deprinsu în legea sa“, de dr. A. Lauranu; „Manualu de moral'a creștina“, de Calinescu; „Considerațiuni generale asupra instrucțiunii primare“, de Dim. Ghica; „Iubirea față de copii“, de dr. Lazaru Petrovičiu; au scrisu cărți școlare, dnii: B. Petri, Ioan Tuducescu, V. Gr. Borgovanu, D. Domnișoru, M. Andreescu și Ioanu Popea.

Diversele științe s'au sporitu cu aceste lucrări: „Considerațiuni asupra timpului și spațiului“, de Ion cav. de Pușcariu; „Creațiunea și dezvoltarea spirituala primitiva a omeniei“, după A. Arneht, de Teod. Ceontea; „Manualu asupra procederii în cauzele mai menunte processuale“, de Iosif Popu; „Consilii igienice pentru creșterea copiilor“, de dr. Dim. Cantemir; „Manualu pentru cur'a cu struguri“, de dr. Garoflid, — dintre cele *de petrecere* amintim „Limb'a florilor“, de C. Florescu.

Încheiându această revista fugitiva, însemnăm, că frumoșele premii ale Societății academice în anul acest'a n'au produsu rezultate dorite.

Trecându la *diuaristica*, dincóce de Carpati s'au facutu următoarele schimbări: „Familia“ a începutu să iésa de două ori pe săptămâna, „Siedetórea“ în 3 săptămâni odata, „Telegraful Român“ de 3 ori în săptămâna; „Albin'a Carpatilor“ — după intrerumpere de

câteva luni s'a continuatu edându-se de două ori în luna; „Scól'a Româna“, care încetase, a reaparutu în fascicule lunare; iéra la Gherla a esitu o fóia noua: „Amicul Familiei“, redact. dl N. F. Negruțiu.

Dincolo de Carpati aparura următoarele diuare noué: Femei'a Româna, Virtutea, Cultura, Gogosiarul, Glumetiul, Stafeta, Corespundintia din Calarasi, Armonia, Museul literaru, Micul Jurnalul, Tob'a, Cabinetul de lectura, Curierul de Bacău, Dorobantiul, Drapelele Democratiei, Dunarea, Foisiorul, Democratia, Descentralizarea, Baioneta, Chindia, Cetatea, Vocea Dimbovitiei, Democratul, Micul Braileanu, Dreptul. Dintre aceste unele au și încetatu în decursul anului. Iosifu Vulcanu.

Moncasi și Passavanti.

Anul 1878 a fost anul atentatelor. Patru atentate s'au facutu în contra monarhilor, două în contra imperatului Vilelmu, al treile în contra tinerului rege al Spaniei, și al patrale în contra regelui Italiei.

Dreptu curiositate amu publicatu deja portretele celor doi primi, a lui Hödel și Nobiling. De asta-data întregim acestu siru cu portretul lui Moncasi și al lui Passavanti.

Jnan Oliva Moncasi, care a facutu atentatul la viétia regelui Alfonso, e — séu mai bine a dice — a fost numai de 23 ani, căci dēnsul nu mai esiste.

— Acést'a trebuiai să fii precugetatu nainte de șapte săptămâni.

— Negreștu, și nu trebuie să-mi aduci aminte, ce nebunu am fost! Și pentru ce a venitu fratele meu la tine?

— Elu a fost totu-de-una bunu și amicabilu; mi-a adusu flori din Montalien, că să-mi aducu aminte de patria.

Mylordulu luà cu mânia rosele de pe mésa și le aruncà în focu, Alice tîpà și sarì la caminu; de ar fi batut'o, inca nu ar fi tractatu mai brutalu cu ea.

— Taci! — strigà elu cu o injuria nedumerita, — și ce ai spusu fratelui meu?

— Nimicu; ti-am pastratu secretulu și-mi sacrificai numele meu celu bunu. Oh! eu am ruptu ânim'a numel mele și-am aruncatu pe tatalu meu în rusîne, mi-am parasitu patri'a și amicii, și acést'a îmi este resplat'a!

În durere nespusa își acoperì ea față'a, în ânim'a lui înse nu se stērnì nici compatimire, nici mustrare.

— Voiesci să juri, că nu ai descoperitu nimicu Juido?

— Nu i-am spusu nimicu, — repetì ea, fără a-și icà capulu.

Lordulu Montalien se preamblà în sus și în jos

meditându. Elu voià să se scape de Alice, și ori cum a o prepadì de pe lumea acést'a; spre a-și ajunge înse scopulu, nu-i erà iertatu să o aduca la desperațiune, trebuia să se întēple în liniște și fără sensațiune, și acea erà numai atunci posibilu, déca elu va declarà că este soğı'a lui; prin urmare nu a sositu înca timpulu, să-i spuna adevverulu. Cu câtu mai în graba o va delaturà din calea lui, cu atâtu mai bine. Cu bun'a înse se pôte face mai multu, decâtu cu reulu, și sub înfluintia acestei cugetări își puse mân'a pe umerulu ei.

— Iérta-me, Alice, și uita cuvintele aspre. Scfi, că eu te iubescu toomai asià de intimu că mai nainte; înse multe se descarca asupra mea, și eu sîm iritabilu; scirea că Guido a fost aici, m'a iritatu fórte. Îmi pare reu, că ti-am nimicitu florile, eu înse iti voiu tramite altele. Vîno, fi acum buna, să fimu iérasi amici cum amu fost.

Încetu își redicà ea capulu și și celu mai reu și crudelu barbatu ar fi tresaritu dinaintea desperațiunii, ce se putea vedé în ochii ei afundati.

— Fà și dî, Emilu, ce voiesci, simțiemintele mele pentru tine nu se potu stramutà.

Vocea ei erà frânta, și în față'a ei nu se ivi nici o rosîre, când elu o sarutà.

Tribunalul l'a condamnatu la mórte, si acésta sentinția s'a si executatu in 4 januarie. Însedar a cerutu grația tiner'a lui soția, înse-dar s'a datu regelui o rugare cu sute de sub-scrieri.

Dénsul a fost unu omu fórte nepacinicu. Fostu-a sculptoru, tipografu, economu, dar nici pe unu terenu nu i-a placutu a lucrá. Erá retrasu, nu pré vorbiá, i placea singuretatea când facea planuri fantastice.

Aceste i-au causatu mórtea.

Giovani Passavanti, care a facutu atentatul

Moncas.

Ea sciea, cá a sositu finea, cá ánim'a ei nici oda-ta nu va mai bate cu bucuría.

— Inse spre a împedecá visitele lui Guido tre-bue sè parasesci acést'a locuintia.

— Bine.

— Eu înca astadi iti voiú cautá alta locuintia, si mâne vinu sè te mutu. Te învoiesci?

— Învoiescu.

— Póte cá mai târdiu te voiú duce la tíera, pentru cá eu vedu cá iubesci viétia dela tíer'a, si eu tocmai asiá de desu te voiú cercetá si acolo.

— Fà ce voiesci.

Elu se bucurá de bunetia ánimei ei, si vedea cá numai asiá se va puté mai usioru desface legatur'a dintre ei.

— Fii dara, Alice, mâne deminétia gata.

— Este adeveratu, cá Paulina Lisle e aici? — ílu întrebá ea deodata.

— Acést'a ierasi Guido ti-a împartasitu?

— Da, si si acea, cá tu voiesci sè-i pctiesci mân'a.

— Elu a mintitu. Eu firesce cercetediu pe Sir Hugo Charteris, si asiá convinu cu Miss Lisle. Dar si despre ea am sè vorbescu cu tine. Pentru ce i-ai scrisu tu despre intenționat'a ta casatoriá? fostu-a acea frumosu, Alice?

in contra regelui Italiei, este unu fostu buca-taru, care a améțitu de capu prin cetirea mul-tor diuare socialiste.

Amu publicatu deja o ilustrațiune ce în-facisíeza scen'a când el a comisú atentatul.

Atunce poporul infuriatu erá sè-l spin-tece, dar regin'a a strigatu : „Nu-l omoriti, ci il prindeti!“ El fu prinsu si predatu justiției, unde recunoscú cu totu cinismul intențiunea sa mârșiava.

Cursul justiției in Italia se pare a fi cam incetu. Atentatorul nici acuma nu e condam-

Passavanti.

— Nu i-am împartssitu, cá dupa cine me maritu.

— Ea înse presupune cine e acela. Interesarea mea de tine nu erá naintea ei nici unu secretu. Totu-si voiú sè te iertu si me voiú bucurá de diu'a acea, in care te voiú presintá lunei cá pe soçi'a mea. Si acum remâni sânetósa! Mâne pe acestu tîmpu te voiú cer-cetá in locuintia noua!

Elu o sarutá de nou cá Jud'a, si o parasi; Alice remase singura. Ea ísi cunoscú sórtea, sciea, cá e în-sielata, si cumca nici odata nu o va recunósce de so-çi'a. Ea nu mâncá, nici nu dormi, ci ascultá la plói'a si fortun'a de afara, ascultá la timpulu ce trecea cá unu visu. Ea a iubitú pe Emílu, ílu iubiá si acum — si acesta erá finítulu.

În diu'a urmatóre veni o trasura dupa Mrs Brown. Nainte înse de ce a parasitu Mylord cas'a acea, platí stapânei si i spuse, cá dam'a va caletóri.

Acum trasur'a veni dupa ea, si Mrs Howe o privi cu compatimire, despartindu-se de ea.

— Ea semená unui cadavru víu, când ími díse : „adieu“, — enará de multe ori stapân'a casei dupa acea; — si me dorea ánim'a, când o vedeam.

(Va urmá.)

natu. Totu ce se scie, este, că dânsul nu va puté fi condamnatu la mórte, căci în Itali'a e stérta pedéps'a de mórte.

S A L O N U

Calindarul septemanei.

Dumin.	31 12	F. 30 d. R. d. nasc. c. ma Melan.
Luni	1 13	Taiarea împrej. a Dlui, s. p. Vas. M.
Marti	2 14	s. p. Silvestru, s. m. Sergiu.
Mercuri	3 15	s. pr. Malachie, s. m. Gordiu.
Joi	4 16	adun. ss. 70 învet. c. p. Teoctist.
Vineri	5 17	ss. mm. Teopempt, Teona.
Samb.	6 18	Aretarea Domnului, s. st. m. Roman.

Reuniunea femeilor române din Brasiovu.

Brasiovu în decemvre.

Reuniunea femeilor române din Brasiovu este unic'a Asociațiune de femei române în Transilvania si Ungaria; unica cu unu scopu însemnatu, si totusi se aude si se vesteste puçin si pré puçin de ea.

Prin aceste şire, amabile cetitóre, că surori bune române, voiú se ve încunoscintiezu si pe voi din afara despre activitatea damelor române din Brasiovu; voiescu se ve spunu, că damele române din Brasiovu se intereséza pentru binele națiunii si pentru progressu.

Adunarea generala a reuniunii femeilor române s'a ținutu, că totu-de-una, în 5/19 noembre, dñu'a onomastica a Majestății Sale împaratesei Elisabeta. Din marele numeru de contribuente cu minimulu anualu, adunarea generala a fost cercetata cam de vre-o 24 membre.

Mic'a mea conversațiune nu-mi permite a face istoriculu processulu verbalu din adunarea generala. Voiú se atingu numai, că dupa regularea socotelelor s'a aretatu unu feliu de zelu si la partea mai tinera a damelor, punându-se întrebarea: cum se marimu fondul?

Scopul reuniunii este, precum cunosc si cetitórele nóstre, ajutorarea si crescerea orfelinelor si altor fetitõe române.

Dreptu aceea se facu o propunere pentru a se înmultî veniturile si astfel a se ajutá mai bine scopul.

Propunerea se si primí si adeca: se se faca contribuiri la o petrecere ocasionala anume aranjata. Dara despre acésta îmi voiú luá voi'a a ve istorisí dupa esecutarea ei. (Vom primí cu bucuria. Red.)

Da, damele nóstre au cugetatu la înmultîrea fondului, ele au cugetatu la ajutorarea orfelinelor; dara ar trebú se cugetámu mai ântâiu la precisarea scopulu si la ajungerea lui, adeca: a cresce pe deplinu fetitõe orfane, a le pregatí pentru o pedagogia românesca, ori pentru o crescătoare; trebue se dámu fetitøilor orfane pânea în mâna.

Convorbindu cu o renumita si culta dama româna asupra înfiintării unei școli pedagogice de instructóre în Sibíu, amu ajunsu ambe la deplin'a convingere, că înainte de a puté întrá fetitõe în o astfel de școla pedagogica, ar trebú ele preparate în vre-o

școla media. Noi n'avemu înca nicairi o școla media completa; acésta mai lesne si cu usiurintia s'ar puté înfiintá în Brasiovu, de órece aice avemu reuniunea femeilor române, si acést'a este mai de aprópe chiamata a se interesá de o cultura a femeii române dupa cerintiele de adi.

În Brasiovu sânt acuma 5 clase de fetitõe, 3 elementare si dóue clase superióre, cari sânt suplinite de dnii professori gimnasiali prin ajutorul reuniunii femeilor române.

Déca noi amu înfiintá școla media de optu clase regulate; déca noi amu pune o directiune, care se se interesedie numai si numai de școlele de fetitõe; déca amu alege professori studiatu chiar pentru class'a prima elementara, atuncea amu puté înfiintá aici o școla de modelu.

Aice s'ar puté predá, împartit pâna într'a opt'a clasa istoria universală si româna, matematic'a (contabilitatea simpla), istoria naturala, mitologia, literatur'a româna si straina, limbele moderne, si în sfirșit totu ce nu trece peste marginile culturai femeiesci.

Este adeverat, că în Brasiovu este o școla de modelu sasésca, ea e subvenționata de reuniunea femeilor sasesci si este adeverat, că partea cea mai mare de copile române, din necesitate că Românii n'au atâte clase de fetitõe, si din caus'a că este buna si regulata, cercetáza acésta școla.

Dar acésta nu folosese nimica, căci si déca se cresc fetitõe culte, ele nu potú fi nici odata cu o crescere românesca, cu iubire de națiune si cu stima de religiune, de órece nu credemu, că aru fi prinsu pré afunde radacini în cas'a parintésca, pentru a nu suge unu fel de despretiu sasescu; a aretá unu indiferentismu naționalu, séu se auda cât de puçin despretiu în privintia diferitelor religiuni.

Înfiintându noi o școla româna de optu clase, s'aru puté ajutá si cultivá fetitõe din tota Transilvani'a si Ungari'a, gasindu unu sprijinu în familiile române atátu de numeroșe de peste o suta din class'a midilocia.

Noi posedemu aice o cununa de dame de modelu, române, naționaliste si cu cultura, económe si cu cunoscintiele timpulu. Dela damele nóstre copilele române aru puté învetiá o purtare modesta prin societati, economía, placere pentru lucru de mâna si altele de ale buneii cuviintie.

Asia dara prin acea școla amu puté pregatí copilele orfane si sermane pentru o școla mai înalta pedagogica, pentru asi câștigá pânea; s'aru puté cresce fetitõe de class'a mijlocia, culte si apte pentru ori ce societate si apoi amu avé o generațiune de adeverate femei cu naționalismu si de adeverate mame române.

M.

O noua reuniune româna de cântari.

Resitia montana 31 dec.

Jun'a reuniune româna de cântari de aice la 25 dec. tînu adunare generala în școl'a româna.

La acésta adunare au fost de façia dnii membrii: Iosif Baltezanu, George Pocrianu, Alexandru Crenianu, Eduardu Chiritia, Iosif Pocrianu, Alesandru Curescu, Stefanu Curescu, George Apostolescu, Antonie Arjoca, Nicolae Baiasiu, Ion

Balanescu, Emilian Baltezanu, Iosif Barbu, Ion Boldureanu, Nicolae Cazanu, Iovan Cristoiu, Grigorie Frajila, Ilie Gergariu, George Gergariu, Constantin Gianu, George N. Gianu, George B. Gianu, Ilie Jova, Iosif Isvanariu, Iosif Liuba, Vasile Marisiescu, Ion Pirjol, Alesandru Pocrianu, George Pocrianu jun., Vilelmu Racoceanu, Mihaiu Savescu, Ion Simu, Dem. Tismanariu.

Presedintele Iosif Baltezanu deschidându adunarea printr'o cuvântare potrivita, s'a cetitu si s'a votatu statutele reuniunii, din care ve tramitu o copia. (Din lips'a spațiului nu le putem publicá. Red.)

Dupa terminarea desbaterilor, statutele se primira obligatóre pentru toti membrii reuniunii; iéra constituirea în sensul statutelor, s'a amânatu pâna la întarirea acestora de către autorități.

Pâna acuma corul numera peste două-dieci de membri activi, cântareți, cari deja cunoscú întrú atât'a notele musicale, cá se póta cântá în coru, si la Craciunu vor dá primul esamenu, cântându în sânt'a biserica mi's'a de Stefanescu.

Dela anul nou se va începe cursu nou de instracțiune pentru cei ce vor de nou se între cá membri activi în coru. Se spera, cá acestia vor fi câtú de numerosi, căci cântarea pe lângá ce este o petrecere dulce, ce nobiléza sântiulu si nutresce spiritulu, totu de-odata, ea prin armoni'a ei farmeca ânimele cele mai opuse si le stringe la olalta într'o putere armonica. Apoi avemu aici molti cu voci puternice, dulci si doiose, atâtú între tinerime, câtú si între barbati de etate, cari cultivându-se în sinul reuniunii, aru puté deveni totu atâtia factori valorosi ai corului si ai societăti nostre.

O lipsa mare înse se sântiesce pe terenulu literaturii nostre musicale; căci cele mai multe cântece ale nostre sânt compuse numai pentru o voce singura celu multu numai cu acompaniamentu de pianu. Apoi este sciutu, cá noi barbati de specialitate asiá desi nu avemu cari se ne póta arangia cântecele pentru coruri séu mai multe voci.

Amu ajunsu a simti si a cunósce marea dauna, care ni-a casiunat'o pe terenulu artii musicale lips'a organelor din biseric'a nostra. În adeveru nu este mirare, când la națiunile, cari în bisericile lor cultiva music'a instrumentala, se gasescu maestri si artisti mari de musica; căci la acestia si celu mai miseru si neînsemnatu invetiariu satescu fiindu si organistu, este totu de odata si maestru de musica, cultivându acésta arte sublima, cu capu, cu ochi, cu urechi, cu gura, cu mâni si cu picioré; pe când noi — noi sermanii numai ce putem prin purulu sântiú, ajutatú de facultatea imitațiunii.

O! si lipsindu-ni music'a, ni va lipsi totu pe atât'a si acea putere, care ar astringe pe individii nostri, adese pré repulsivi, spre a fi totu atâté cordi a unui singuru sublimu acordú. Sè sperâmu!

Ionu Simu.

Literatura si arti.

Principele de coróna Rudolf a publicatu dílele trecute o carte în limb'a germâna, în care descrie cãletori'a sa de 15 díle, facuta anul trecutú pe Dunare în jos, petrecându timpul cu vênatul. Cartea contine multe schit'e frumóse; dar e interessantu, cá într' unu locu se critica aspru vênatorii magiari. S'a tipa-

ritu numai 100 de esemplare, si nu se afla de vëndiare în librarii.

Reuniunea româna de cântári din Sibíiu începú activitatea sa în 1 januarie st. n. Ea va arangia în fia-care anu celu puçinu două producțiuni, la cari numai membrii reuniunii vor avé intrare. Taes'a membrilor activi este de persóna 80 cr., iér a membrilor ajútatori 1 fl. pe unu patraru de anu.

La I. E. Tieranu, librariu în Oravitia, se afla de vëndiare urmatórele scrieri aparute în Români'a: Documente istorice descoperite în arhivele Italiei de C. Esarcu, Motii si Curcanii de A. Odobescu, Historie critique des Roumains de B. P. Hașdeu trad. din românesce de Fr. Damé, Istori'a Naționala pentru poporu séu Némul, sap'a, arm'a cas'a si mintea românilor prin tóte timpurile si locurile de Melidon, Orfan'a din Moscova séu Jun'a institutrice de dn'a Voillez, Memoriele unui medicu Iosif Balsamo 5 vol. mari de Al. Dumas, Rusi'a leita poleita asiá cum este de Lerescu, Guvernantii si Guvernatii de Blaremburg, Limbagiul florilor de dn'a Veturia Florentin; Dorul românului, colecțiune de cântece de totu nóue, Doctorul casnicu. Asemene s'a depusu aci spre vëndiare pentru Banatu, dela Societatea Academica Româna, Dicționarul limbei române cu Glossariul, ambele 221½ côle, precum si din tóte cârtile edate, tiparite si premiate de Societate, la cari tragemu atențiunea publicului românu, mai vêrtos celui din Banatu, fiindu cá de aci si le póte procurá mai cu înlesnire si cu pretiuri moderate. Dicționarul si Glossarul se vëndu cu pretiul redusú pentru români de dincóce. Asemene se afla calendare pe 1879, pe lângá tóte cele din patria, din Români'a: Calendaru amasantu si picantu, Calendaru pentru toti — cu unu tablou mare litografatu cá premiu represintându Români'a Libera, Calendaru pentru toti Români cu unu tablou mare lucratu finu în colorii represintându batali'a dela Rahova. Diferite tablouri litografate, precum: Luarea Grivitiei de către Români, lucratu finu în colorii pe hârtia grósa. Tóte cu pretiuri fórte moderate.

Artistul Ferrari din Roma, care a efectuatú si monumentul lui Ion Heliade, a facutu o statueta ce represinta pe dorobantiul românu în momentul unui atacu asupra Grivitiei. Artistul a tramisu din aceste statuete niște copie la Bucuresci, unde sânt admirate. (Dar cumperate? Red.)

Di Titu Budu, vice-notaru consistorialu în Gherla, a scosu la lumina tomul I din „Cuvântári funebrale si iertatiuni“ din autori renumiti si din scriptele repausatului Georgiu Molnaru fost parocu-protopopu în Turtiú. Cartea e tiparita în tipografi'a diecesana din Gherla, si se afla de vëndiare acolo, cu pretiul de 1 fl. 50 cr., pentru capelani si teologi cu 1 fl.

Diuare nóue: La 1 januarie va esi în Români'a o nóua fóia beletristica ilustrata, sub titlu: „Bucegiul.“ — La Iasi a aparutu unu diuaru politicu si economicu, „Zimbrul“, care va esi în tóte dílele. — La Galati au aparutu de odata două organe de publicitate: „Anunțiatoriul“ si „Diu'a“, — la Craiova: „Cronic'a Craiovei“, — la Bucuresci „Binele Publicu“, de trei ori în septemâna si „Glumetiul“ odata, a mai esitu în provincia „Cultur'a.“

Carti nóue: „Cursu de stenografia“, de D. D. Paunu, Bucuresci. — „Brutu“, tragediá în 5 acte de

I. Heliade Radulescu, Bucuresti. — „Visul Dochiei“, poema dramatica, de Fr. Damé, cu traducerea în versuri române de dnii D. O. si I. S., Bucuresti, — „O pagina din istoria resboiului românilor din 1877“, de unu martoru ocularu.

Spicuiuri. *La Bucuresti* va esî dela anul nou în fia-care septemâna odata o revista a salónelor ilustrata. — *Ernesto Rossi* va dá cu trup'a sa la Bucuresti în lun'a lui fauru cinci represintațiuni. — *Offenbach* a scrisu o piesa noua : „Madame Favart“, opera comica în 3 acte, care s'a represintatu cu successu la Paris. — *Pensiu Curcanul* fu tradusu germânesce si de dl Teoharu Alexi, care si-a tiparitu traducerea (cá manuscriptu) în tipografi'a lui Filtsch în Sibiu.

Biserica si scola.

Unu episcopu predicatoru. Dîuarele din Români'a împartiesescu cu mare bucuria, si cá unu felu de raritate, cá unu episcopu, si anume celu dela Argesu, a tinutu de curêndu o predica. Auditi ómeni si ve miramati!

Episcopul Râmnicului si Noului Severin a oferitu 50 esemplare din „Cartea moralului“, pentru a se împarti cá daru din parte-i tinerilor români învetiacei în scolile din Macedoni'a, cari se vor fi distinsu la învetiura.

Dl E. Picot va traduce în anul 1879 cu elevii sei, în prelegerile de limb'a româna dela scola limbelor orientale din Paris, colectiunea de basme române a dlui P. I. Spirescu.

La universitatea din Bucuresti s'au numitu decani pentru cei trei ani viitori, dl B. Boerescu la facultatea de drept, dl A. Treb. Laurianu la facultatea de litere, si dl Alexe Marin la cea de sciintie.

Societati si institute.

Societatea domnelor din Berlad pentru ajutorarea ostarilor raniti, a oferitu 30 de paturi cu toate accesoriile lor, pentru pîrmarile dorobanților si calarasilor din acelu îndet.

La Cernauti s'au înfiintat Societati „Arboros'a“, júia români înfiintata cu scopitate noua, care se numesce „Junimea.“ În prima vietii îndelungata si prosperare!

Societatea de binefere a dnelor din Iasi a oferitu infirmariei scolii fíor militari 10 paturi de feru pentru bolnavi cu toate cele trebuinciose.

Ce e nou ?

Sciri personale. *Presedintele republicei franceze* a oferitu lui Cairolu crucea de mare oficieru al legiunii de onóre, pentru curagiul cu care a aperatu vietii a regelui Umberto. — *Dl I. C. Bratianu* a petrecutu serbatorile Craciunului la Pitesci.

Principele de coróna Rudolf este așteptatu la curtea regésca din Drezda, unde are sê sosésca în septemânile aceste. Este fôrte naturalu, cá acésta catorita a mostenitorului Habsburgilor e însogita de felurite presupuneri; anume se dice, cá merge sê-si caute mirésa. Cercurile bine informate ínse afirma, cá principele de coróna merge sê faca numai o visita de eticheta.

Curtea din Bucuresti, precum afla „Rom. Lib.“, va petrece anul nou cu mai multa veselía decât cel trecut. Unu balu mare va avé locu în salónele palatului din capitala, la 1 januarie.

Primul balu de curte în Viera s'a tinutu în 8 januarie. Adunarea publicului s'a începutu la 7 óre sér'a. Maj. Lor întrara în sala la 9 óre, imperatul în uniforma de maresialu; iér imperates'a avca o rochia lila palida cu tunica de dantele, ventraru bila, în ceru o diadema de brilliantu, si portá unu colieru de smaragde si diamante. Dupa întrarea parechei domnitóre, s'a începutu dantiulu. Iéta ordinea : 1) Valsu, 2) polca, 3) quadrille, 4) valsu, 5) polca, 6) quadrille, 7) cotillon, 7) quadrille, 8) valsu. La 11 óre imperates'a se retrase în salonul de theia, la 12 si imperatul parasí sal'a, si atunci balul se încheiá.

La Sas-Sabesiu se va arangia în 18 januarie st. n. balu în sala la „Leul de aur“, în favorul bibliotecii dela scola româna.

Graniti'a noua între Români'a si Russi'a nu s'a pututu inca statoru, cáci delegatii români si rusi, tramisi în faci'a locului, nu s'au învoitu, ci numai au compusu unu processu verbalu în doue esemplare, pe care l'au represintatu guvernelor respective.

Deficitul Ungariei. Luni diet'a Ungariei tinu o síedintia scurta, în care ministrul de finantie a represintatu preliminarul budgetului pentru 1879. Scótiéndu-se esirile din íntrate, rezultatul e fôrte tristu, unu deficitu de 22.802,398 fl. E de însemnatu, cá sum'a acésta e numai preliminarata, dar rezultatul realu va fi si mai mare.

Telegramele vor fi mai scumpe. Esperinti' doveditu, cá statul are paguba în sustinerea telegrafelor, de aceea în curênd se vor urca pretiurile gramelor. Conform taciei nóue, fia-care depresia, rara privire la numerul cuvintelor, va avé o tacsu fundamentala de 24 cr., afara de acésta pentru fia-care cuvêntu se va plati 2 cr. Astfel tarifa noua se va compune asiá : 5 cuvinte 34 cr., 10 cuvinte 44 cr., 13 cuvinte 50 cr., 18 cuvinte 60 cr., 20 cuvinte 64 cr., 50 cuvinte 1 fl. 24 cr., 100 cuvinte numai 2 fl. 24 cr. La depresie mai mari tarifa va fi mai ieftina.

Înaintari române în armata. Maj. Sa a numitu sub-locótenenti de reserva pe urmatorii ostarsi români : Trifon Miclea, Ioanu Ciuciu, Pompiliu Piposcu, Alesandru Popu, Iosif Campani, Aloisie Popa, Teofil Ratu, Basiliu Sângeorgeanu, Nicolae Borza, Ioanu Tiron, Aureliu Munteanu, Antonie Precup, Ioan Mihu, Corneliu Cioranu; iéra cadeti în reserva au fost numiti urmatorii : Stefanu Cioma, George Borza, Vasilie Gramatovicu.

Sigmofonul. Unu medicu din Frankfurt, dr. Stein, a inventatu unu nou aparatu electricu, care se numesce Sigmofon. Acest'a e unu felu de microfonu, care stá în legatura cu unu telefon, si face posibilu observarea micárilor pulsului si batáile ánimei, atátu în apropiare, cáta si din departare, în toate nuancele sale.

Espositiune la Moscua. „Agenti'a Rusa“ anunca, cá în 1880 se va tiné în Moscua o mare espositiune nationala. Atunce se va serba totu-odata si jubileul de doue-dieci si cinci de ani al domniei imperatului Alesandru, cu care ocaziune se vor face serbatori es-traordinare.

Unu birjaru onestu. Henri Kahn din Paris, sosindu la Bucuresti, a perdutu dela gara pâna la otelu geant'a sa în care se aflau vr'o 2000 de franci. S'a întorsu îndata la gara; a cautatu, dar toate ínse-dar, geant'a nu mai erá. În fine se duse la prefectura poliției, si suprinderea sa fu mare, când i se spuse, cá

geant'a se află acolo, adusa fiindu de conducatorul birjei. Elu a gasitu în ea sum'a întreaga ce conținea.

Sciri merunte din țiera. *Di Ilie Bozganu* din comitatul Arad a facutu censura de avocat. — *Di dr. Nic. Bran de Lemeni* a deschisu cancelaria advocatului în Brasiovu piat'a mare nr. 27. — „*Pester Lloyd*“ si-a serbatu în 6 ianuarie iubileul de 25 ani al existinței sale; de si spesele sale lunare se urca la 30-50 fl., vinitul curatu anualu trece peste sum'a acest'a. — *Unu omu curiosu* a muritu de curându în Budapesta, Pepi Raiciu, conproprietaru alu otelului „Tigru“; de si a fost de 77 ani, nici odata n'a fost în Buda trecându puntea.

Mosaicu din strainetate. *Amintirea trecerii Balcanilor* s'a serbatu în Petersburg la 1 jan. cu mare pompa. — *Republic'a francesca* a eșitu învingătoare la alegerile din urma a senatorilor, astfel majoritatea republicana în senatu e 57. — *In Paris* se afla 57 teatre, 95 cafenele-concerte, 300 de localuri de dantiu si 997 de reuniuni de musica si cântu. — *In Russi'a* se vor introduce dari noue.

Suvenirea mortilor.

Valeriu Miclea, studentu de cl. VIII în gimnaziul de Beiusiu, notaru corespundietoru la Societatea de lectura a tinerimei studiöse de acolo, a repausatu dui 2 jan. în etate de 19 ani. Repausatul — ni se scrie de-odă Beiusiu — fu nascutu din parinti saraci, dar eră mai oșineru cu talentu si diliginte; de aceea inteligințiaromâna beiusiana, cu îndatinat'a-i maritimositate facu colecte pentru spesele înmormântării. La în-

mormântare, de si timpul eră ploiosu, se adună unu publicu numerosu; Rds. D. protopresbiteru gr. or. Vasiliu Popu tînu o cuvëntare petrundiătoare; conductul plecându dela gimnaziu, între facile si acompăniatu de corul vocalu si instrumentalu alu tinerimei petrecutu de corpul professoralu, de tinerimea școlara si de o multime de poporu, se opri numai la mormântu, unde colegul repausatului, studentul Ioanu Evutianu, în numele consotilor tînu unu cuvëntu de adio bine simțitu.

S. a. m.

Aureliu Georgiu Filipu, fiul dlui Georgiu Filipu avocatulu în Alba-Iulia, a repausatu la 26 dec. în etate de 20 ani.

Post'a Redactiunii.

Zelau. Din 1875 nu mai avemu nici unu esemplaru. Dar de ce reclamatii asiã târdiu?

Rugare. De cumva cine-va ni-ar tramite nr. 10 si Zelin 1870, i-amu tramite în schimb unu romanu.

Vienensis. Ceremu raportul pe luni, căse-lu putemu publică în nr. viitoru.

Potcova. N'are interesu pentru publicu, căci nu spui nimica nou.

La finea anului.

Numèrul acesta este celu de pe urma în anul 1878. În acestu momentu, multiamintit'ur tuturor colaboratorilor nostri, cari au binevoitu a ne onorã cu concursul lor spiritualu; asemenea aducemu tributul recunoscintei nòstre si onorab. publicu care ne-a sustinutu.

Facându o privire înderetrul nostru, asupra anului ce tocmai acuma espira, putemu constatã cu bucuria, că „Familia“ si în anul acesta a facutu progressu întru îndeplinirea cerințelor publicului cetitoru.

Nu numai amu scosu la lumina fôia de două ori pe septemâna, dar inca mai de multe ori amu datu si suplemente; de alta parte ilustrațiunile, în comparațiune cu cele din 1877, mai că s'au duplicatu, căci pe când atunce amu publicatu numai 29 portrete si 16 alte ilustrațiuni, — în anul acesta numerul portretelor se urca la 50, si al altor ilustrațiuni la 19; si în fine, ceea ce privesce cercul nostru de colaboratori, acest'a jerasi s'a sporitu, încãtu putemu sustine, că nu mai este alta fôia românesca, care se aiba asiã multi colaboratori.

În anul viitoru vom introduce si alte îmbunetățiri, si înca îndata în nrul primu al anului nou, cari de siguru vor face placere onorab. nostru publicu cetitoru.

Numai o scadere mai avem, spațiul ni e prăangustu. Speramu inse, că onorab. publicu ni va face possibila marirea acestui spațiu. Ceremu acestu sprișinu, că astfel si numeru de joi se pòta conține tot de-una câte o còla între'a.

Ne adressamu darã cătra toti amicii: fôii nòstre se binevoiesca a reconandã în cercul cunoscintei lor. „Familia“ va apăe si în anul viitoru de două ori pe septemâna, cu prețul însemnatu în frunte, care trebuie platitu înainte, căci abonamintele facute pe asteptare nu se primescu.

Colectantii vor primii dupa 4 esemplare unu, al 5-le, gratuitu.

Cu acésta ocașiune mai amintimu, că „Siedietorea“ dela anul nou va esi de două ori în luna cu ilustrațiuni, prețulu pe anul întregu va fi numai 1 fl. 70 cr., dar prenumeratiunea se va puté face numai pe anul întregu. Colectantii vor capetã dupa 5 esemplare, unu gratuitu.

La numerul viitoru vom alaturã suplementu de jumetate de còla. Ceremu rennoirea grabnica a prenumeratiunilor!

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Pest'a. 1878. Calea țierei nr. 10

